

Nr 147.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1942 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1942/43 till vissa statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkterna 56—59) föreslagit riksdagen att i avbidan på särskild proposition i ämnet för budgetåret 1942/43 såsom förslagsanslag beräkna till Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar 46 500 kronor, till Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader 9 000 kronor, till Statens tvångsarbetsanstalt i Växjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar 21 300 kronor och till Statens tvångsarbetsanstalt i Växjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader 45 900 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 231, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 10 april 1942, föreslagit riksdagen att

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels till Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 34 500 kronor;

dels till Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 9 000 kronor;

dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning och avlöningsstat för statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter, avlöningsstaten att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43;

dels till Statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Avlöningar för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 32 200 kronor;

dels ock till Statens vid fängvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Omkostnader för budgetåret 1942/43 anvisa ett förslagsanslag av 51 200 kronor.

I skrivelse den 11 september 1941 hemställde *styrelsen för tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Landskrona* om anvisande av avlönings- och omkostnadsanslag för anstalten för nästa budgetår.

Vidare hemställde *styrelsen för tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Växjö* i skrivelse den 15 september 1941 om anvisande för nästa budgetår av anslag för bestridande av avlöningar och omkostnader för denna anstalt.

I skrivelse den 25 september 1941 anmälde *fångvårdsstyrelsen* — under förklaring att svårigheter uppstått att å centralfängelset i Växjö bereda utrymme åt alla de kategorier, som därstädes skulle inrymmas — att styrelsen beslutat anordna en ny tvångsarbetsanstalt för kvinnor vid straffängelset i Karlstad, vilken huvudsakligen komme att anlitas för äldre recidivister och till vilken till en början komme att från Växjö överflyttas tio tvångsarbeterskor. I anledning av denna anmälan föreskrev Kungl. Maj:t den 17 oktober 1941, bland annat, att fångvårdsstyrelsen skulle beträffande tvångsarbetsanstalten i Karlstad fullgöra de åligganden, som jämlikt stadgan för statens tvångsarbetsanstalter ankomma å styrelsen för tvångsarbetsanstalten i Landskrona, samt att i övrigt beträffande tvångsarbetsanstalten i Karlstad skulle i huvudsak i tillämpliga delar lända till efterrättelse bestämmelserna i Kungl. Maj:ts beslut den 3 maj 1940 och den 28 juni 1941 rörande den vid centralfängelset i Växjö anordnade tvångsarbetsanstalten.

Anslag för avlöningar till personalen vid statens tvångsarbetsanstalt i Växjö och statens alkoholistanstalt därstädes m. m. Till statens tvångsarbetsanstalt i Växjö och statens alkoholistanstalt därstädes: avlöningar har för budgetåret 1941/42 anvisats ett förslagsanslag av 21 300 kronor.

I skrivelse den 16 mars 1942 har *fångvårdsstyrelsen* bland annat meddelat, att vid inrättandet av tvångsarbetsanstalten i Karlstad till nämnda anstalt från tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Landskrona överflyttats dels 1 vaktfru i lönegraden A 1, vilkens tjänst i personalförteckningen för Landskronaanstalten varit uppförd å övergångsstat, dels ock 1 vaktfru i lönegraden Eo 1.

Utgifterna för nästa budgetår för avlöningar vid ifrågavarande anstalter uppskattar styrelsen till sammanlagt 32 200 kronor.

Riksräkenskapsverket har yttrat sig över fångvårdsstyrelsens framställning (propositionen, sid. 6 och 7).

Departementschefen har anfört följande:

Till en början vill jag framhålla, att jag från fångvårdsstyrelsen under hand inhämtat, att beläggningen å tvångsarbetsanstalten i Karlstad i stort sett visat stigande tendens samt att antalet i anstalten internerade den 1 april 1942 varit betydligt högre än vid tidpunkten för tvångsarbetsanstaltens inrättande. Vid sådant förhållande torde man böra räkna med, att sagda anstalt måste vara i verksamhet även under nästa budgetår.

Jag delar riksräkenskapsverkets mening rörande lämpligaste sättet att

bestrida avlöningar och omkostnader för sagda anstalt under innevarande och nästa budgetår. Därest riksdagen ej däremot framställer någon erinran, har jag i enlighet härmed för avsikt föreslå Kungl. Maj:t besluta, att för innevarande budgetår avlöningskostnaderna för tvångsarbetsanstalten i Karlstad skola slutligen gäldas till den del de utgöras av lön och rörligt tillägg till en ordinarie vaktfru från de i avlöningsstaten för tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Växjö upptagna anslagsposterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän och till rörligt tillägg, samt till den del de utgöras av lön och rörligt tillägg till icke-ordinarie personal från de i avlöningsstaten för statens tvångsarbets- och alkoholistanstalt i Landskrona upptagna anslagsposterna till avlöningar till icke-ordinarie personal och till rörligt tillägg. Kostnaderna för kristillägg torde böra bestridas från femte huvudtitelns anslag till kristillägg. Vidare torde Kungl. Maj:t böra besluta, att omkostnaderna för tvångsarbetsanstalten i Karlstad under innevarande budgetår skola slutligt bestridas från omkostnadsanslaget för tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Växjö.

För nästa budgetår torde kostnaderna för tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Växjö samt tvångsarbetsanstalten i Karlstad böra bestridas från samma anslag, vilka anslag — på sätt riksräkenskapsverket förordat — torde böra uppföras under rubrikerna statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: avlöningar och statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: omkostnader.

Vidkommande härefter frågan om löneplaceringen för de ordinarie vaktfruarna vid tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Växjö synes, då ifrågasvarande befattningshavare kunna förutsättas komma att stadigvarande användas för nuvarande arbetsuppgifter, skäligt att de — på sätt skett med vaktfruarna vid fångvården — från och med den 1 juli 1942 uppflyttas till lönegraden A 3. Jämväl den ordinarie vaktfru, som från tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Landskrona överflyttats till tvångsarbetsanstalten i Karlstad bör erhålla enahanda lönegradsuppflyttning. I anslutning härtill bör den extra ordinarie vaktfru, som för närvarande tjänstgör vid tvångsarbetsanstalten i Karlstad, från och med nästa budgetår uppflyttas från lönegraden Eo 1 till lönegraden Eo 3.

Personalförteckningen för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter torde med angivna utgångspunkter böra från och med den 1 juli 1942 upptaga dels 1 första vaktfru i lönegraden A 6, dels ock 7 vaktfruar i lönegraden A 3.

Beträffande härefter medelsbehovet för nästa budgetår under anslaget till statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: avlöningar torde detsamma kunna till alla delar beräknas i överensstämmelse med fångvårdsstyrelsens förslag i ämnet. Jag förordar alltså, att i avlöningsstaten för anstalterna upptagas tre förslagsvis beräknade poster, nämligen en för avlöningar till ordinarie tjänstemän å 22 700 kronor, en till avlöningar till icke-ordinarie personal å 5 500 kronor och en till rörligt tillägg å 4 000 kronor. Posten till avlöningar till icke-ordinarie personal bör icke utan Kungl. Maj:ts medgivande få överskridas.

Kostnaderna för kristillägg till befattningshavare vid ifrågasvarande anstalter torde under nästa budgetår böra liksom under det löpande bestridas från det under femte huvudtiteln uppförda anslaget till kristillägg.

Anslaget till statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: avlöningar läser alltså få upptagas till (22 700+5 500+4 000) 32 200 kronor. Anslaget bör givetvis erhålla förslagsanslags natur.

Anslag för omkostnader vid statens tvångsarbetsanstalt i Växjö och statens alkoholistanstalt därstädes m. m. Under rubriken statens tvångsarbetsanstalt i Växjö och statens alkoholistanstalt därstädes: omkostnader har för budgetåret 1941/42 anvisats ett förslagsanslag av 45 400 kronor. Gällande omkostnadsstat för tvångsarbets- och alkoholistanstalten upptager en post till sjukvård m. m. åt befattningshavare å 200 kronor, en post till reseersättningar å likaledes 200 kronor samt en post till övriga utgifter å 45 000 kronor. Av sistnämnda belopp hava 40 000 kronor avsetts för vårdkostnader för å tvångsarbets- eller alkoholistanstalten intagna eller å arbetshem utackorderade samt 5 000 kronor för omkostnader för utskrivna och permitterade.

Kungl. Maj:ts förslag i förevarande del innebär — i enlighet med vad av departementschefen under föregående punkt uttalats — att omkostnaderna vid tvångsarbets- och alkoholistanstalten i Växjö ävensom vid tvångsarbetsanstalten i Karlstad skola bestridas från ett gemensamt omkostnadsanslag. Beträffande de under anslaget i fråga ingående särskilda anslagsposterna föreslås, att posten till sjukvård m. m. åt befattningshavare upptages till 300 kronor, posten till reseersättningar till 900 kronor och posten till övriga utgifter till 50 000 kronor. Hela medelsbehovet skulle alltså få för nästa budgetår uppskattas till 51 200 kronor.

Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar. För ifrågakvarande ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget ett förslagsanslag av 49 000 kronor. Gällande personalförteckning för anstalten upptager såsom tjänstemän å övergångsstat 1 direktör (A 24), 1 assistent av 4:e klass, 3 förmän, 2 första vaktfruar, 1 sjuksköterska, 1 kontorsbiträde och 5 vaktfruar.

I anstaltens personalförteckning å övergångsstat uppförda tjänster minskas på grund av förflyttning eller avgång med pension med 1 förman, 1 första vaktfru och 2 vaktfruar. Någon anledning att uppflytta å övergångsstat kvarstående vaktfruar i högre lönegrad har icke ansetts föreligga.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har med hänsyn till att assistenten av 4:e klass beräknas komma att avgå med pension under hösten 1942 samt att vissa andra av de i personalförteckningen kvarstående befattningshavarna knappast torde komma att under någon större del av nästa budgetår uppbära avlöning från förevarande anslag icke ansetts böra upptagas till högre belopp än 30 000 kronor. Då samtliga de tidigare vid Landskronaanstalten anställda icke-ordinarie tjänstemännen antingen lämnat anstalten eller enligt avtal erhållit anställning såsom arbe-

tare vid anstaltens tvättinrättning har vidare någon anslagspost till avlöningar till icke-ordinarie personal i fortsättningen icke ansetts erforderlig.

Utgifterna för rörligt tillägg hava uppskattats till 4 500 kronor.

Avlöningskostnaderna för nästa budgetår hava sålunda beräknats till sammanlagt 34 500 kronor.

Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader. Anslaget föreslås uppfört med ett oförändrat belopp av 9 000 kronor.

Utskottets yttrande och hemställan.

Förslaget om uppflyttning av å ordinarie stat uppförda vaktfruar till lönegraden A 3 torde böra godtagas såsom en konsekvens av motsvarande uppflyttning av vaktfruarna vid fångvårdsanstalterna.

Utskottet, som icke heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må

I) godkänna följande personalförteckning för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes:

Personalförteckning.	
Befattning.	Lönegrad.
Tjänstemän å övergångsstat.	
1 direktör	A 24
1 assistent av 4:e klass	A 12
2 förmän	A 6
1 första vaktfru	A 6
1 sjuksköterska	A 6
1 kontorsbiträde	A 4
3 vaktfruar	A 1;

II) godkänna följande avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor 30 000
2. Rörligt tillägg, förslagsvis	» 4 500

Summa förslagsanslag kronor 34 500;

III) å driftbudgeten under femte huvudtiteln för budgetåret 1942/43 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar* 34 500 kronor;

b) till *Statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader* 9 000 kronor;

IV) godkänna följande personalförteckning för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter:

Personalförteckning.	
Befattning.	Lönegrad.
Tjänstemän å ordinarie stat.	
1 första vaktfru	A 6
7 vaktfruar	A 3;

V) godkänna följande avlöningsstat för statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1942/43:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 22 700
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	» 5 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 4 000
Summa förslagsanslag kronor 32 200;	

VI) å driftbudgeten under femte huvudtiteln för budgetåret 1942/43 såsom förslagsanslag anvisa:

a) till *Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Avlöningar* 32 200 kronor;

b) till *Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter: Omkostnader* 51 200 kronor.

Stockholm den 28 maj 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.